

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

P. van Waaij – VVD Zuid-Holland
R. van Hemert – VVD Zuid-Holland
J. van Dijken – VVD Zuid-Holland

(d.d. 22 januari 2025)

Nummer
4179

Onderwerp
We komen er wel uit met de provincie

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Toelichting: De fractie van de VVD in de Provinciale Staten van Zuid-Holland werd onaangenaam verrast door een artikel in het Leidsch Dagblad van 21 januari 2025, "Raad Kaag en Braassem akkoord met nieuwe woonwijk Rijpwetering. 'We komen er niet uit met de provincie'", waaruit naar voren komt dat de provincie Zuid-Holland wel "een straatje erbij" zegt te willen inzetten om de woningnood te verminderen, maar niet mee lijkt te willen werken.*

De fractie van de VVD vindt dat de overheid dienstbaar moet zijn aan haar inwoners. Burgers en gemeenten moeten erop kunnen rekenen dat de provincie faciliteert in plaats van tegenwerkt, zeker als het gaat om urgente vraagstukken zoals woningbouw.

De provincie heeft een belangrijke verantwoordelijkheid in het bewaken van ruimtelijke kwaliteit en natuurbehoud, maar deze rol mag niet leiden tot onnodige blokkades.

Burgers verwachten van hun overheid een pragmatische houding, gericht op het realiseren van oplossingen die hen direct ten goede komen.

De VVD heeft met motie 1470 "Voldoende ruimte voor een straatje erbij en ertussen" gepleit voor meer ruimte voor kleinschalige woningbouwprojecten, juist om situaties zoals deze te voorkomen. Door een starre houding blijft echter waardevolle tijd verloren gaan, terwijl de woningnood groeit.

Samenwerking en een oplossingsgerichte aanpak zijn cruciaal om deze uitdaging aan te gaan. De VVD wil dat de provincie zich opstelt als een dienstbare overheid, een partner van gemeenten en inwoners, zodat echt samengewerkt kan worden om de woningnood in Zuid-Holland op te lossen. Het is tijd om obstakels weg te nemen, te focussen op wat wél kan en kansen te benutten voor een betere leefomgeving en een toekomst waarin iedereen een passende woning kan vinden. Samenwerking, niet bureaucratie, is de sleutel tot succes!

1. *Wat kan de provincie doen om proactief bij te dragen aan de realisatie van woningbouwplannen zoals 'plan Straathof' in Rijpwetering, gezien de enorme woningnood in de regio?*

Antwoord

De provincie ondersteunt de woningbouwplannen o.a. met subsidieregelingen, de Vliegende Brigade en de Helpende Hand. Ook kijken wij of wij een rol kunnen spelen om de kritische succesfactoren voor woningbouw positief te beïnvloeden en adviseren we zo vroeg mogelijk in het proces over de relatie tot het provinciale omgevingsbeleid.

Overigens is de afgelopen jaren bij herhaling door GS niet ingestemd met het plan Straathof Rijpwetering bij de besluitvorming over het regionale woningbouwprogramma. Over deze besluitvorming is de regio en de gemeente ook telkens geïnformeerd (zie voor nadere toelichting antwoorden vraag 2, 3, 4). Het plan Straathof Rijpwetering en één ander woningbouwplan zijn overigens de enige twee van de circa 450 woningbouwplannen in de regio Holland Rijnland waar wij nu niet mee kunnen instemmen. Er blijven ruim voldoende woningbouwplannen met in totaal circa 40.000 woningen in Holland Rijnland over. Circa 2 km verderop zijn in Roelofarendsveen diverse woningbouwplannen met nu nog ca 1.100 woningen geprogrammeerd waaronder het woningbouwplan Braassemerland met 1.800 woningen waar circa de helft al is gerealiseerd. In de nabijheid van Rijpwetering wordt er dus voldoende geprogrammeerd en gebouwd.

2. *Hoe wordt ervoor gezorgd dat zowel natuurbelangen als de dringende woningvraag in balans worden gebracht en blokkades en patstellingen bij woningbouwprojecten voorkomen kunnen worden?*

Antwoord

Er zijn voldoende woningbouwplannen in de regio Holland Rijnland die deel uitmaken van een regionaal woningbouwprogramma en waar GS mee hebben ingestemd buiten de groene buffers en belangrijke weidevogelgebieden (de regio heeft meer dan 130% plancapaciteit). Het is zaak om deze plannen te realiseren. Woningbouw in groene buffers en belangrijke weidevogelgebieden zoals Straathof Rijpwetering is dan ook niet nodig.

3. *In het artikel over het plan Straathof wordt gesproken over de moeite die de provincie vooral zou hebben met het verloren gaan van weidevogelgebied. Compensatie voor het weidevogelgebied -door daarvoor ander boerenland ter beschikking te stellen en als natuurgebied te willen ontwikkelen- lijkt echter voor handen. Hoe verklaart de provincie de stellingname om dan toch niet akkoord te willen gaan?*

Antwoord

Er is begin 2024 een zienswijze op het plan ingediend, omdat het is gelegen in een gebied dat in het provinciale Omgevingsbeleid beschermingscategorie 2 heeft, met zowel de aanduiding groene buffer als belangrijk weidevogelgebied. Om het open landschap te beschermen zijn in groene buffers transformaties naar stedelijk gebied (waar met het plan Straathof Rijpwetering sprake van is) niet toegestaan. Met deze groene buffer willen wij het gebied tussen de A4 en het Kroonjuweel Cultureel Erfgoed Kagerplassen openhouden en beschermen tegen verstedelijking. Om weidevogels te beschermen zijn in ons Omgevingsbeleid in de belangrijke weidevogelgebieden transformaties naar stedelijk gebied ook niet toegestaan. Een ruimtelijke ontwikkeling in een belangrijk weidevogelgebied mag namelijk geen significante beperking inhouden van de kenmerken van het gebied en evenmin leiden tot een significante vermindering van het oppervlak, de kwaliteit of de samenhang daarvan. Ook na implementatie van het beleid op het gebied van 'Straatje erbij' zal dit te beschermen belang niet weggenomen worden.

Het klopt dat het compensatiebeginsel (artikel 7.43g ZHOV) ruimte biedt om een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van belangrijke weidevogelgebieden te compenseren. Het

compensatiebeginsel is echter van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen met een beperkte mate van ingrijpendheid zoals inpassen en aanpassen (artikel 7.43). Het verbod op transformeren in een beschermingscategorie 2 vervalt niet met de toepassing van het compensatiebeginsel, dus blijft het woningbouwplan strijdig met de betreffende instructieregels uit de ZHOV. We hebben de gemeente meerdere keren aangegeven dat de mogelijkheid van compensatie niet geldt voor de aantasting van groene buffers, daar is een grootschalige ontwikkeling überhaupt niet mogelijk van ons Omgevingsbeleid.

4. *Is de provincie bereid om samen met de gemeente Kaag en Braassem en de projectontwikkelaar een gezamenlijk plan te ontwikkelen om de bouw van dertig woningen in Rijpwetering zonder verdere vertraging te realiseren?*

Antwoord

Nee, zie antwoorden vraag 1, 2 en 3.

Wij zijn al jaren met de gemeente Kaag en Braassem in gesprek over het woningbouwplan Straathof Rijpwetering, en hebben altijd de mogelijkheden, maar ook de grenzen, van het provinciaal beleid aangegeven. Helaas heeft dat niet tot overeenstemming geleid. Zo is bij de jaarlijkse vaststelling van het Regionale Woningbouwprogramma Holland Rijnland al drie jaar niet ingestemd met dit woningbouwplan. Desondanks heeft de gemeente het plan doorgezet en onlangs op 3 februari 2025 het bestemmingsplan vastgesteld. Wij overwegen nu sterk om juridische stappen te nemen om het provinciaal belang te beschermen. Gezien de antwoorden op vraag 1, 2, en 3 hebben wij vanwege strijdigheid met ons Omgevingsbeleid geen ruimte en is er ook geen noodzaak om op de locatie Straathof Rijpwetering gezamenlijk een woningbouwplan van 30 woningen te ontwikkelen.

Daarbij komt de locatie Straathof Rijpwetering volgens het afwegingskader van “straatje erbij” niet in aanmerking voor een “straatje erbij”. In het afwegingskader staat namelijk: “ Het beleid voor ruimtelijke kwaliteit en landschap is van toepassing, wat betekent dat vooral gebieden in beschermingscategorie 3 (buitengebied) ruimte bieden voor een “straatje erbij”. Rijpwetering is volledig omsloten door gebieden met beschermingscategorie 2 met zowel de aanduiding groene buffer als de aanduiding belangrijk weidevogelgebied

5. *Welke concrete acties onderneemt de provincie om een toekomstgerichte samenwerking met gemeenten te bevorderen?*

Antwoord

Er zijn reeds procesafspraken met alle regio's en gemeenten over de jaarlijkse actualisering van de regionale woningbouwprogramma's. Bij de totstandbrenging van deze programma's adviseren accounthouders ruimte en planadviseurs graag over de relatie tussen het provinciale omgevingsbeleid en de initiatieven. Zo hebben wij afgelopen jaar met de gemeente Kaag en Braassem overeenstemming bereikt over het woningbouwplan Karperhof in Woubrugge met 66 woningen dat buiten BSD is gelegen, maar ook buiten groene buffers en belangrijke weidevogelgebieden.

Wij kunnen echter niet voorkomen dat er een paar inhoudelijke geschilpunten blijven met gemeenten bij het toevoegen van nieuwe woningbouwplannen.

Bronvermelding

*) Leidsch Dagblad, 21 januari 2025, <https://www.leidschdagblad.nl/regio/leiden/raad-kaag-en-braassem-akkoord-met-nieuwe-woonwijk-rijpwetering.-we-komen-er-niet-uit-met-de-provincie/35222442.html>

Provincie Zuid-Holland, oktober 2024, <https://www.zuid-holland.nl/politiek-bestuur/provinciale-staten/nieuws/nieuws/2024/oktober/straatje-erbij-ertussen-besproken-algemene/>

VVD Motie 1470 "Voldoende ruimte voor een straatje erbij en ertussen", 11 oktober 2024
https://pzh.notubiz.nl/document/14633648/2/motie+1470?connection_type=17&connection_id=11038073

Den Haag, 18 februari 2025

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff